

Parkkuussa riitti säpinää

Perinteinen Parkkuun kesäjuhla ja Jakaman viesti toi Parkkuun kylään menoa ja meininkiä viime lauantaina. Säpinää riitti iltaapäivästä alkaen, jolloin seuratalon pihassa aloitettiin tikanheitto. Samaan aikaan marssivat mato-ongintakilpailuun osallistuvat kalamiehet ja naiset Laurilan rantaan ahvenia narraamaan.

Yli viisikymmentä vuotta vanhat perinteet omaavan Jakaman viestin lähtö oli klo 17.30. Voittoa havittelemaan uskaltautui 10 joukkuetta. Kolmatta perättäistä voittoa hakeva Ripahima oli tälläkin kertaa muille joukkueille liian kova sana.

Voitto heltisi helpompaan mukavalla ajalla 20.47 ja näin joukkue sai kiertopalkintona olleen pallograniittikellon omakseen. Joukkueessa pyöräili Timo Mäkelä, juoksi Jukka Havanka, souti Pentti Havanka ja ui Jyrki Virtanen.

Illalla sulloutui seuratalolle yli 400 henkeä iltamiin seuraamaan tasokasta ohjelmaa ja viihtymään. Ohjelman aloitti Kurun Pelimannit, jonka jälkeen jaettiin palkinnot sekä viestistä että ongintakilpailusta.

Nuorenpolven hanuristit Marko Taipale ja Sami Varvio esittivät pari kappaletta ennen kesäparokulaisen puheenvuoroa, jonka tänä vuonna piti Uolevi Nojonen.

Mäkisen Veikon ralleihin ei koskaan voi kyllästyä. Niissä on aina päivänpolttavaa asiaa ja kylän tapahtumia. Parkkuun koulunongelma kutkutti vielä seuraavanakin päivänä.

Viimeisenä ohjelmanumerona ennen tanssin alkua Parkkuun Näyttelijät esittivät Mauno Saarijärven kirjoittaman ja Paula

Jukka Havanka lähettää Pentti Havangan soutuosuudelle. Jo tässä vaiheessa Ripahima oli reilusti johdossa.

Nurmen ohjaaman näytelmän Kurulaisen miehen kunnonselvitys.

Näytelmä käsitteli sekin ihan ajankohtaista asiaa, nykyään kun on muotia se, että kaikenlaisia tutkimuksia tehdään. Se kyllä on ihan vanhanaikaista, että on parempi olla tossun alla kuin taivasalla.

Illan juontajana toimi Ossi Ruuskanen. Loppuillan musiikista huolehti ryhmä pelimanneja laulusolistina Tapio Mäkinen.

Jakaman viestin tulokset: 1. Ripahima 20.47 (Timo Mäkelä, Jukka Havanka,

Pentti Havanka, Jyrki Virtanen), 2. Vesikihot 23.01 (Esa Veikkola, Pentti Sillanpää, Sakari Veikkola, Janne Kivistö), 3. SPR, Kuru 23.25 (Seppo Kuokkanen, Esa Tikka, Eero Rasi, Olli Lehtola), 4) Länsi-Teiskon Myllärit 24.35 (Jyrki Fagerström, Juha Myllymäki, Pentti Myllymäki, Marko Myllymäki), 5) Parempi Aure 24.52 (Marja-Liisa Patomäki, Pekka Heino, Matti Äijälä, Seppo Äijälä),

6. Sikkilän Vikkelät 25.02 (Pertti Uitus, Aarne Yläjoki, Risto Uitus, Pentti Järvi), 7. Tienarin mäki 25.04 (Aarne

Tienari, Tapani Tienari, Kauko Ojanen, Pertti Tienari), 8. Linkkilän Lomailijat 25.55 (Pekka Ahonen, Sami Lahtinen, Jaakko Ahonen, Tarja Lahtinen), 9. Iso-Mustajärven naiset 27.53 (Mirja Heiska, Jaana Järvelä, Arja Järvelä, Anja Järvelä), 10. Savisalot 34.22 (Ari Savisalo, Anssi Savisalo, Leena Savisalo, Tapani Savisalo).

Laurilan rannassa testattiin päivällä kuka se oikea kalamies on. Ensimmäistä kertaa järjestettyyn mato-ongintakisaan osallistui parikymmentä onkijaa.

Tulokset: Miehet: 1. Jouni Metso 425 g, 2. Olli Antniemi 380 g, 3. Soini Metso 375 g.

Naiset: 1. Sari Lahtinen ja Arja Ojala 150 g. Lapset: 1. Mikko Laurila 150 g., 2) Timo Nurmi 105, 3. Vesa Kastari 80 g.

Tikanheitto: Miehet: 1. Kauko Nurmi 43, 2. Esa Tikka 40, 3. Esa Veikkola 38.

Naiset: 1. Eila Ilomäki 40, 2) Sisko Soini 36, 3. Kerttu Nurmi ja Mirja Heiska 30.

Nuoret: 1. Toni Kilpinen 35, 2. Vesa Kastari 32, 3. Lasse Sarhela ja Hannele Tarikka 28.

Jakaman rannalle oli kerääntynyt runsaasti yleisöä viestiä seuraamaan.

Naurohermoja kutkuttanut Mäkisen ralli kuuluu:

Potenssiko puutetta lie lapsipula Parkkuun saakutti kutikuti, lapsipula Parkkuun. Vaiko muodin oikku kun tuo mini vaihtu farkkuun kutkutti kutikutikut.

Lapsipulan uhka oli hetken yllä koulun saakutti kutikuti, hetken yllä koulun. Mutta tuli pelastus se vähän alla joulun kutkutti kutikutikut.

Kouluun tuli asukkaiksi lapsirikas perhe kutkutti kutikuti, lapsirikas perhe. Moni kyllä epäili nyt taisi tulla erhe saakutti kutikutikut.

Viisautta liekö jotka keinon tämän keksi saakutti kutikuti, keinon tämän keksi. Mutta näin se pelastuikin koulu toistaiseksi kutkutti kutikutikut.

Kyläkoulu tyhjenee jos lapsia ei riitä saakutti kutikuti, lapsia ei riitä. Nuoret toimeen tarttukaa ja siitä, siitä, siitä kutkutti kutikutikut.

Avio tai avoliitto sen ei noko nuukaa saakutti kutikuti, sen ei noko nuukaa. Ajoissa kun homma hoituu kouraan ei jää luukaa kutkutti kutikutikut.

Kaikki joiden elimet ei vielä ole tuhkaa saakutti kutikuti, vielä ole tuhkaa. Tarmokkaasti torjukaa te lapsipulan uhkaa kutkutti kutikutikut.

Totta tässä toinen puoli eikä toki kasku saakutti kutikuti, eikä toki kasku. Loppu hyvin kaikki hyvin sanoo sananlasku kutkutti kutikuti, kut kut kut. (Veikko Mäkinen)

Timo Mäkelä haki viestipalkinnot. Jakopuuhiissa olivat Unto Alanen, Jussi Leppälähti ja Liisa Mäkinen.

Musiikista huolehti ryhmä Kurun pelimanneja.

Parkkuun seuratalo tuli tupaten täyteen.

Muistojen Parkkuu

Parkkuussa piti juhlapuheen Uolevi Nojonen.

19. 7. 86. Uolevi Nojonen pakina:

Vuoden 1955 syksystä alkaen kuljin linja-autolla kolmen vuoden ajan Virtain ja Tampereen välin ja tällä välillä oli kolme maisemakohtaa, jotka toistuvasti kiinnittivät koulupojan huomiota ja kaksi näistä kohdista oli Parkkuussa, kolmas oli Lielahden keltaiset rypsiäinot.

Ensimmäinen kohta oli, kun linja-auto kääntyi työväentalon kulmalla ja kylä järvelle asti avautui silmien eteen. Yksi rakennuksista oli tiessä kiinni ja sen seinään oli roiskunut rapa. Tien toisella puolen rakennukset tasaisiin väleihin sointuivat maisemaan, kuuluivat siihen juuri sellaisina ja kullisina takana olivat Riihikosken rakennukset ja aittojen rivi. Isoa muutosta ei ole tapahtunut, onneksi. Lahtisen vanha talo on purettu, uusi rakennettu. Kylä on purettu ja Tienarinposti rakennettu. Aivan erityisesti mieltä kiehtova kohta oli Rihtenperillä, missä pienen sillan yli erkani tie ja kiipesi korkealle vuoren kuppeeseen. Ajattelin, että kun joskus kasvan isoksi, käyn katsomassa, mihin tie vie vai viekö se minnekään.

Kun Virroilta päin tullessa linja-auto pysähtyi Uudentalon kaupalle, jäi aikaa katsella vanhoja ja rakennusryhmiä niiden keskellä. Näky-mä oli ainutlaatuinen. Pellot oli salaojitettu, viljalaji muuttui toiseksi eikä sitä nähnyt pajupensaikkoon kasvavasta ojasta vaan vain värisävyjen vaihtelusta. Sellainen oli kolme vuosikymmentä sitten täysin poikkeuksellista Virtain ja Tampereen välillä.

Kun uusi tie valmistui (kai -58), unohtui koko kylä, vaikka kouluni päättymisen jälkeenkin sahasin väliä joka viikon vaihteessa. Sahaamisen syy istuu täällä ja ymmärtänette, että ei siinä silloin ollut paljon aikaa maisemia ihailla.

Seuraavan kerran tulimme Parkkuuseen yhdessä. Vuosi oli 1962, helein kesä ja juhannusruusuajan aika. Silloin näin ensimmäisen kerran mitä oli pienen sillan ja vuoren kuvetta nousevan tien takana; Ojasten riipi, kiviä, kasvillisuuden peittämä kartano (?), joki ja sen rannassa tyylikäs huvila (?), jossa oli pylväskuisti, vastapäätä kauppa, joen takana toinen kauppa ja sen takana ryhmä maatiloja. Saha, mylly, kuivaaja, vastapäisessä rinteessä kokonainen kylä taloja. Ja vauraan, asutun näköistä. Maulla tehtyä, tyylikästä.

Uskomaton koulu

Menimme kauppaan ja Annikki Koskinen sanoi meidän tulleen koulusta jo ohi. Uskomaton koulu. Siinä ei ollut mitään, mikä olisi muistutanut koulusta paitsi se, että ovet olivat lukossa. Me raivasimme tien takapuolen terassille ja soitimme ovikelloa, jonka yläpuolella luki Kurun Sanomat. Päätimme lehden toimituksesta kysyä, missä koulu on. Toimituksissahan ne tietävät ihmeellisiä asioita.

Vanhemmalla miehellä oli 20 cm pitkät sakset kädessä. Hän oli paitahihasillaan ja hänellä oli leveät hankelut. Minusta tuntui, että katseilin amerikkalaista elokuvaa ja kun hän sanoi, että me olemme nyt Olkitaipaleen koululla, olin varma, että juttelin itsensä Alfred Hitchcockin kanssa.

Kun rouva Hellin Mantere sitten avasi konttorihuoneen ja kamarin väliseinän ja kutsui kahville, astuimme suoraan taidegalleriaan. Tauluja oli kattolistasta lattialistaan, toinen toistaan ansiokkaampia töitä ja huone täynnä tyylihuonekaluja.

Asia oli selvä. Olimme törmänneet maisemaan ja kulttuuriin paikassa, jonne menimme katsomaan vain, onko koulurakennuksessa ilmoituksessa luvut kolme huonetta ja keittiö. Jäi katsomatta sekin, onko talossa edes luokkahuonetta.

Palaset lokahtivat

Sitten ajoimme johtokunnan puheenjohtajan luo ilmoittamaan, että tulemme, kun meidät on kerta valittu ja kun löysimme puheenjohtajan talosta, jonka rakennusryhmä ja salaojitettuja peltöjä olin jo koulupoikana ihaillut ja koska hän vaikutti hyvin sivistyneeltä ja valistuneelta mieheltä, palaset tuntuivat lokahtaneen paikoilleen. Kului 18 vuotta, joista yhden vaihtaisin pois — en itseni vaan vaimoni takia. Se oli jumalaton pakkastalvi -66, jonka olin virkavapaana.

Koskisella vaimo kävi kaupassa vesikelkalla, jossa olivat seuraavat lapset: Kati 5 v., Sari 4 v., Minna 2 v. ja Mika 1 v.

Vettä ei tullut eikä mennyt, paitsi, kun Ojasten Osmo tai Ahosen Kalle toivat tai jos itse haki järvestä. Myös kaivo oli pohjia myöten jääskoulutuksellisista syistä.

Vain tämän talven Parkkuun-vuosistamme olen valmis epäilemättä vaihtamaan pois. Olin virkavapaana seuraavankin vuoden ja sen asuimme koko perheen kanssa Ylöjärvellä, mutta sen vuoden sijaiseni oli Hymy-lehden nykyinen päätoimittaja Raimo Vesa, joka pisti koulun asiat siihen järjestykseen, että siitä oli todella hyvä jatkaa.

Ylipätevöitynyt

Tulimme takaisin ja se on jotenkin käsittämätöntä. Kun tarkastaja Tuomo Saurio tuli siten tarkastukselle, hän sanoi (oppilastilastoa silmäillen): Jaa-a, kuinkahan tässä koulun käy, kun Nojonenkin lähtee 4 lapsensa kanssa. Minulla löi hetken tyhjää ja yritin hengessäni arvella, että miksi minut nyt potkitaan virasta, vaikka olen kandin suorittanut ja ollut yliopistollakin opettajana.

En tajunnut, että olin muodollisesti yli-pätevöitynyt virkaan, jota hoidin. Kaikkien vähemmän järkevien päätösteni joukossa tämä uran kannalta vähäjärkisin päätös oli onnellisin, mitä elämässäni olen tehnyt. Etsisin kai vieläkin ihmistä lyhty kädessä kuin Diogenes maailman iankaikkisessa yössä, elleimme olisi jääneet tänne. Täällä oli ja on ihmisiä.

Jos olisin ollut syntyperältäni kaupunkilainen, en olisi hakenut tänne. Jos olisin ollut savolainen, minua ei olisi valittu tänne ja jos olisin ollut pohjalainen, en olisi jäänyt tänne. Sekamuotoinen synnyinperäni teki minusta parkuslaisen.

Rantapublinja

70-luvun ajan toimi täällä kukoistava kesäyliopisto, joka jakautui kahteen haaraan, koululla toimivaan akateemiseen linjaan ja ns. rantapubi-linjaan. Näistä hedelmällisemmäksi ja elävämmäksi osoittautui rantapublinja, jolle akateeminen haara menetti mm. luennoitsevan professorinsa. Muutenkin rantapubin vierailijalinja oli monipuolisempi ja vauhdikkaampi. Tästä kertoo mm. se, että rantapubista on Veikko Mäkinen riimitellyt mainion rallin, Jussi Jokelan runoja siteerataan korkeissakin kulttuuri-piireissämme, mutta akateemisesta linjasta muistetaan lähinnä vain se, että sen kokoontumispaikka paloi.

Kun kylätoiminta Kurussa alkoi, innostus ja näyttämisenhalu oli alkuun selvästi suurempi muualla kuin Parkkuussa. Kun opisto alkoi perustaa opintopiirejä kyliin, vähän joka koululla miehet valmistivat vannesahalla polttopuita saunan pesään ja naiset hikoilivat koulun permannolla — näin muualla, mutta ei Parkkuussa.

Hitaus oli viisautta

Ja nyt nähdään, mikä viisautta rauhallisessa liikkeellähädössä oli. Lukemattomat kylätoimikunnat ovat vain puolet alkuinnostuksesta, kymmeniä opiston piirejä on kuollut, mutta mitä tapahtuukaan täällä: kylä on samassa lyökissä, missä se oli loistoaikoinaan, 50 vuotta sitten. Silloin rakennettiin urheilukenttä ja tämä talo. Ne tehtiin omin voimin, koska kunta oli köyhä, Parkkuu rikas — tilanne oli ihan sama kuin sä. Mainittuna talvena jäi minulta yksi viikonvaihde ilman riemullista parkkuukeikkaa. Se oli se, jolloin tuleva läänin koulupäällikkö Esko Kangas hinautti autoani käyntiin lauantaiamuna, kun itse pidin tuntia yliopistolla. Hinauksen jälkeen autosta ei löytynyt lainkaan kytkintä eikä ainuttakaan vaihdetta eteen eli taakse. Syvän kaipauksen vallassa hukuttuimme tuona iltona ystäväni kanssa viinaan, jota syvästi inhosimme sekä moraalista että nykyin.

Täällä riittää tuota ehtymätöntä luonnonvara, parkuslaista, tänne rakennetaan uusi koulu, vaikka jokainen koulutoimenjohtaja on ainakin kerran elässään ottanut kunnia-asiaakseen Parkkuun koulun lopettamisen.

Ja miten tästä eteen päin?

Itsetyytyväiseksi ei saa tulla, naapureita ei pidä ärsyttää, vehkeitä ei pidä tervata ja viedä vintille, tai muuten taas, kymmenen vuoden päästä hiljainen on kylä. Tämän päivän lehdessä oli Kurun muuttovoitto viime vuonna. Hyvä ja jotta näin voisi jatkaa, tarvitaan työpaikkoja. Mitään ihmeitä ei pidä yrittää, ei keinokeinoista, vaan sellaista, joka parhaiten luontuu. Parkkuuseen luontuu se, että otetaan ki-vestä leipä, tehdään suunnistuksesta urheilua ja uskotaan Mäkisen Veikko, mikäli hän suostuu laulamaan kirjoittamansa laulun Parkkuun kouluongelmasta, lopetan tähän (muussa tapauksessa luen, mitä hän on laulanut).